

Til Stortingets energi- og miljøkomité

Oslo, 16. oktober 2019

**Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020:
2030-målene krever kraftigere tiltak**

Forum for Miljøteknologi (FFM) består av en rekke av de største industribedriftene i Norge. Våre medlemmer har egne prosjekter innen miljøteknologi og fornybar energi. FFM's ambisjon er at norske bedrifter skal være verdensledende i utvikling og bruk av miljøteknologi.

Ifølge FNs klimapanel må klimagassutslippene reduseres med 40 til 50 prosent innen 2030 for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader. Framskrivningene fra Finansdepartementet viser at verken kvotesystemet eller dagens nasjonale virkemidler er tilstrekkelige til å sikre nødvendige utslippsreduksjoner. **Dette sier med all tydelighet at det kreves en radikalt sterkere satsing enn det regjeringen foreslår – både på kort og lang sikt.**

Umiddelbare utslippsreduksjoner i industrien er tilgjengelige, men krever nye virkemidler

Industrien har tatt ut en stor del av potensialet for utslippsreduksjoner med eksisterende teknologi, ikke minst med risikoavlastning fra Enovas industriprogram¹. Men det er fremdeles et stort potensial innenfor tilgjengelig teknologi. Miljødirektoratet har anslått et potensial på minst en million tonn CO₂-ekvivalenter. En gjennomgang av konkrete prosjekter og tematiske områder hos prosessindustribedriftene viser prosjekter med potensial for utslippsreduksjoner før 2030 som langt overstiger dette. Dette inkluderer anlegg for produksjon av el, fjernvarme og/eller damp basert på høytemperatur-spillvarme, prosjekter for å øke utbytte og/eller resirkulering som gir redusert spesifikt energiforbruk, ombygging av prosesser for å tilrettelegge for økt bruk av biobaserte reduksjonsmidler og ulike typer biobrenselsprosjekter.

FNs klimapanel påviser den store verdien av umiddelbare utslippsreduksjoner. Det er derfor svært viktig at slike tilgjengelige muligheter blir realisert så raskt som mulig.

Realisasjon av dette potensialet er ikke lønnsomt for enkeltbedrifter og forutsetter virkemidler rettet mot utslippstiltak basert på tilgjengelig teknologi i og utenfor kvotepliktig sektor. Med endringene i Enovas mandat og programmer, finnes det ikke lenger virkemidler rettet mot gjennomføring av disse tiltakene. FFM foreslår at det etableres en egen ordning for å stimulere til prosjekter som fører til umiddelbare utslippsreduksjoner, etter modell av det tidligere industriprogrammet. Forvaltningen av programmet kan ivaretas av Enova.

Enova

FFM er fornøyd med at det er bevilget 100 millioner kroner til grønn skipsfart, og at nullutslippsfondet er økt. Tildeling av 2,3 milliarder kroner til Equinors havvindpark-prosjekt illustrerer at Enova kan bidra til å realisere viktige klima- og industribyggingsprosjekter. Det er viktig at Enovas finansiering fremover styrkes ytterligere slik at prosjekter i denne størrelsesorden kan realiseres.

¹ «Energi- og klimatiltak i industri og anlegg»

I Enovas mandat, som trådte i kraft i 2017, er virkemidler rettet mot utslippskutt i kvotepliktig sektor ekskludert. Vi ber Stortinget sikre at Enova gis anledning til å støtte omlegging i kvotepliktig virksomhet som gir utslippsreduksjoner. Bare slik kan våre medlemmer få gjennomført betydelige utslippsreduserende tiltak og Norge ha mulighet til å nå målene for 2030 i henhold til Paris-avtalen. Kvotesystemet gir langt fra tilstrekkelige insentiver til nødvendige omlegginger. FFM ber som nevnt Stortinget vedta en egen ordning for umiddelbare utslippsreduksjoner.

Miljøteknologiordningen må økes til 1,5 milliarder kroner

I statsbudsjettet for 2020 foreslår regjeringen at bevilgningene til Miljøteknologi-ordningen beholdes på samme nivå som i 2018 og 2019 – 565,5 millioner kroner. Innovasjon Norge hadde allerede pr august i år mottatt søknader for 735 millioner kroner. Økte bevilgninger er en forutsetning for at våre medlemmer skal kunne realisere sine miljøteknologiprojekter. Bevilgningene må økes til rundt 1,5 milliarder kroner i løpet av de neste par årene.

Nysnø Klimainvesteringer – ambisjonene må oppfylles

Nysnø Klimainvesteringer er et sentralt virkemiddel i kampen for klimaet. FFM er positive til at det er satt av 700 millioner kroner i budsjettet i kapitaltilførsel. Men Nysnø vil mest sannsynlig ha behov for en kapitaltilførsel på minst det dobbelte neste år. Vi forventer at regjeringen og Stortinget følger opp med tilleggsbevilgninger i revidert budsjett i tråd med selskapets faktiske behov. I tillegg forutsetter Nysnøs troverdighet som langsiktig finansieringspartner at Stortinget bekrefter sin ambisjon om en forvaltningskapital på 20 milliarder kroner etter hvert som selskapets portefølje av prosjekter materialiseres.

FFM er av den oppfatning at det ikke er behov for tapsavsetninger i form av at 35 prosent av kapitalinnskuddet bevilges som risikokapital («over streken»). Selskapet har et tydelig krav til avkastning. Med den foreslåtte bevilgningen for 2020 vil det være bevilget og avsatt en betydelig risikobuffer. Uansett bør det derfor framover ikke være behov for ytterlige bevilgning av risikokapital. Framtidige bevilgninger bør i sin helhet gjøres «under streken».

Marianne Lie
Forum for Miljøteknologi (sign)

Medlemmer i Forum for Miljøteknologi

Elkem	Yara International	Fellesforbundet
Hellefoss Paper	Borregaard	NCE Maritime CleanTech
Glencore Nikkelverk	Vajda Papir	Selvaag Gruppen
Hydro	Alcoa	